

10 år sedan militärkuppen i Honduras

Om fyra dagar är det tio år sedan vi stod där klockan 06.30 på morgonen och såg hur det honduranska flygvapnets tre F5-stridsplan flög på låg höjd över huvudstaden Tegucigalpa för att markera den nya dagen. Statskuppen var ett faktum. I spetsen för denna stod kongressens liberale ordförande Roberto Micheletti och general Romeo Vazquez. Och innan elektriciteten bröts i hela landet hördes uppmaningen från tevekanalen Telesur om att bege sig till presidentpalatset för att försvara den konstitutionelle presidenten Manuel Zelaya Rosales.

Det var LUTHER HARRY CASTILLO, den svarte garifunasläkaren, utexaminerad året innan på ELAM, den Latinamerikanska Medicinska Högskolan i Havanna, som gjorde uppmaningen i Telesur. En timma senare stod det 100.000 honduraner som omringade presidentpalatset som var ockuperat av pansarvagnar, infanterisoldater och militärhelikoptrar, ?Made in USA?! Men president Manuel Zelaya hade redan kidnappats i sitt hem av 100 militärer ur arméns specialstyrkor som genomborrade porten med sina AK-gevär.

Presidenten i bara pyjamas fördes till flygplatsen Toncontin där han tvingades in i ett militärplan som lyfte och 15 minuter senare landade på USA:s största flygbas i Centralamerika, Soto Cano, eller Palmerola, som honduranerna säger. Planet stod med täckta fönster under 15 minuter på landningsbanan där de honduranska militärerna samtalade med de ansvariga ur USA:s Sydkommando. Bara de närvarande vet vad som utspelades under dessa minuter. Därefter lyfte planet igen, men fortsatte inte norrut utan vände och flög söderut, mot Costa Rica och den USA-vänlige presidenten Oscar Arias som tog emot den störtade president Zelayas som bokstavligen sparkades ned från planet på landningsbanan i San José de Costa Rica.

En av flera militärhelikoptrar beredda att skjuta med sina kulsprutegevär Punto 60 cirkulerade över de tiotusentals honduranerna som omringade presidentpalatset den 28-29 juni, 2009.

DÄR STOD VI, MIRIAM OCH JAG, samt flera journalister från Nicaragua. Bland dem Arlen Hernandez på Radio Ya. Vi återsåg henne nästan tio år senare, nu i år i Managua där vi intervjuade henne och direktören för Radio Ya, Denis Schwartz efter att den nicaraguanska högeroppositionen hade bränt ner radiostationen där 21 människor var nära att mördas av den ?fredliga? oppositionen den 30 maj 2018.

I en kort introduktion till de tio år efter den USA-stödda militärkuppen i Honduras finns det ett antal teman som står i förgrunden:

- USA-AMBASSADEN och COLOMBIA kom att ta över och utstakade den ?Politiska Linjen? i landet, som den bananrepublik USA anser Honduras ska vara sedan ett drygt sekel. United Fruits Co:s Hondurabaserade direktör ansåg för hundra år sedan att det var ?billigare att köpa en kongressman än en åsna?.
- LANDET MILITARISERADES och korrumpades gradvis och de uniformerade i alla nivåer och vapengrenar sattes under fortbildning av i huvudsak colombianska motsvarigheter som spred sig inom armén, polisen, den militära underrättelsetjänsten och säkerhetspolisen.
- Trots denna outtalade ?PLAN HONDURAS? har drogtrafiken ökat dramatiskt. ?Ju fler DEA-agenter i Honduras, desto mer droger?, säger honduranerna och instämmer med colombianerna: ?DEA är världens största knarkkartell?! De två presidenterna som tog efter militärkuppen, Porfirio Lobo Sosa, den 27 januari 2010-2013 och Juan Orlando Hernandez, JOH, 2014-, har båda utpekats som delar av flera olika karteller. Lobos son Fabio dömdes i september förra året till 25 års fängelse i USA för denna ?trafik?. Medan JOH:s bror Antonio Hernandez står inför rätta i USA, anklagad av åklagaren för drogtrafik och handel med vapen. Får åklagaren igenom sina anklagelsepunkter kan ?Tony Montana?, som han elakt kallas för av sina landsmän, få tre livstidsstraff.
- TERROR: Efter militärkuppen och som resultatet av en militarisering och investering på de uniformerade, har grundläggande samhällsområden som utbildning och hälsovård fått stå tillbaka. Fyra av fem arbete är inom den informella sektorn. Tusentals har avskedats från de statliga eller allmänna företagen som privatiserats eller fragmentiserats. Det har gjort att ungdomar har små chanser till både utbildning och att komma in på arbetsmarknaden. ?Utvägen? är antingen att bege sig norrut med några av de

immigrantkaravaner som betraktas som ?EXODUS? från Honduras. Andra blir lätta byten för de psykopatiska ?MARAS-gängen?, som mördar, kidnappar eller pungslår små butiksägare i de fattiga områdena på sin sista sekin, annars mördas de. Mordstatistiken slår alla rekord även om siffrorna de senaste tre åren har sjunkit marginellt. Men städerna San Pedro Sula och Tegucigalpa betraktades som världens farligaste i länder utan en krigskonflikt 2014.

· MORDEN PÅ JOURNALISTER I HONDURAS är de högsta i världen i länder utanför en krigskonflikt. Sedan militärkuppen 2009 har cirka 40 journalister mördats, en helt otrolig makaber siffra om vi tänker på att landet, som är en fjärdedel av Sveriges yta har en lika stor befolkning. I Colombia var denne skrivare tvungen att lämna landet i december 2005 efter ett år av mordhot (där den politiska polisen DAS-G3 upprättade 476 A4-papper över mitt arbete och liv. I februari 2009 sprack förföljelserna mot oss sex journalister som var offer för DAS-G3) och anlände till Honduras där jag höll en låg profil fram till militärkuppen då vi gick ut för att bevaka händelserna.

Dåtida stolta Norrskensflamman var den enda svenska tidning med en reporter på plats som rapporterade från de första timmarna av militärkuppen och publicerade i nästkommande nummer fyra helsidor om händelseförloppet. Men i Honduras var det lika farligt som i Colombia och direkta hot förekom i den statskuppvänliga pressen där undertecknad utpekades. Jag fanns på en lista på tolv utlänningar som generalen för Migrationsverket, en synnerligen vidrig person som tillhörde dödsskvadronen ?Bataljon 3-16? under första hälften av 1980-talet, då John Dimitri Negroponte var den starke mannen i Honduras i egenskap av USA-ambassadör, denne general ville se mig och elva andra utlänningar utvisade.

Vi fanns på ett utkast till lista som han hade utarbetat på och som han hade överlämnats till inrikesminister Africo Madrid. Ministern lovade kuppvänliga journalister som pressade om att ?svensken måste utvisas?, att han skulle ta ett beslut innan den 31 december 2010. Dagarna mördades den 10:e journalisten i Honduras bara under 2010 och det politiska priset hade förmodligen blivit för högt. Att utvisa en internationell reporter som i princip bara hade gjort sitt jobb har sina risker. För regimen ville komma tillbaka till OAS:s varma famn, varifrån Honduras hade uteslutits efter statskuppen. Därför arkiverade inrikesministern beslutet om att deportera mig.

· PÅ SAMMA LISTA som jag, fanns EMMO MAHADEO, denne underbare ?barbudo?, skäggige, som 35 år tidigare hade anlänt till Honduras där han hade gift sig två gånger, fått tio barn och hade en liten däckverkstad bredvid landets allmänna universitetssjukhus, ?De fattigas sjukhus?. EMMO MAHADEO gick alltid i spetsen för Motståndnsfrontens demonstrationer mot diktaturen. ?Vitskjortorna? hatade honom. Emmo mördades den 7 september 2011.

Emmo var den drivande och för alla moraliskt stöttande revolutionären som inte missade en enda av de dagliga demonstrationerna mot den civila-militära diktatur som uppstått efter den 28 juni 2009 ur de viktigaste folkliga och revolutionära organisationer i landet. Han var hatad av ?Vitskjortorna?, den fascistiska överklass/trasproletärmobben som organiserat sig som ett slags motsvar på bildandet av den mäktiga Motståndnsfronten (Frente Nacional de Resistencia Contra el Golpe de Estado, FNRP) och de ville se honom deporterad från landet, trots att han hade honduranskt medborgarskap och tio barn födda i landet.

Därför var det omöjligt att deportera Emmo. Men inte att mörda honom. Den 7 september 2011 mördades han av en person som vittnen pekar ut som en polis, en typisk medlem i en dödsskvadron, lyder beskrivningen. Mannen kom in i Emmos däckverkstad och när Emmo vände ryggen till sköts han fejt till döds av mördaren. Emmos följdes av tusentals gråtande och förbannande honduraner till sista vilan, samme Emmo som hade svurit att inte klippa av sig skägget förrän den störtade Manuel Zelaya Rosales återvände från sin påtvingade exil. [Video: <http://dickema24.blogspot.com/2011/09/la-campana-en-contra-emo-fue-dirigida.html>]

DESSA MINNESFRAGMENT är som sagt bara fragment av en heroisk period i ett kämpande folks historia, en historia där det sista inte ordet inte är sagt.

För Honduras är inte den bananrepublik som Hillary Clinton trodde sig kunna provocera fram via statskuppen i juni 2009, utan en sjudande häxkittel av kamp. Fråga salvadoranerna som vill passera gränsen där kön till gränskontrollen är sju (7) kilometer. Lärare, läkare, hälsovårdspersonal, universitets- och högskolestuderande, fackföreningar, fattiga husmödrar reser just nu barrikader över hela landet mot den nyliberala privatiseringspolitik som innebär en intensifiering av vad de enkla vanliga honduranerna har levt

under tio år; HUNGER OCH TERROR.

"USA förstärker sina sex militärbaser i landet".

I sången ?Una mañana de Gorilas y de Terror?, en morgon med gorillor och terror, sammanfattas känslorna de första dagarna och veckorna efter militärkuppen då dessa militära gorillor med vapenmakt försökte tvinga ett folk till underkastelse till Stjärnbanerets politik.

YouTube Video: [YouTube.com/watch?v=EP9vHljxwnk](https://www.youtube.com/watch?v=EP9vHljxwnk)

Men ännu mer substans finns det i den underbara sången som kom att bli Motståndsfrentens egen hymn; ?UNIDOS LOGRAREMOS?, förenade ska vi klara det, skriven av Mario Nuila och Carlos Chávez och utförd av Federico Ramirez. Den sammanfattar alla känslor i denna martyrkantade centralamerikanska nation som en dag kommer att utstaka vägen till ett blomstrande demokratiskt Honduras.

Video: YouTube Video: [YouTube.com/watch?v=WucU5zcVSPE](https://www.youtube.com/watch?v=WucU5zcVSPE)

Dick Emanuelsson 190524. Foton: Dick och Miriam Emanuelsson

10 años de Lucha
EL PUEBLO ES INVENCIBLE

CONVERSATORIO

SÁBADO 25 DE MAYO	INTIBUCÁ Casa de la profesora Valentina y don Plutarco Bonilla, barrio Delicias, La Esperanza. 11:00 a.m.	DOMINGO 26 DE MAYO	SANTA BÁRBARA Colegio de abogadas, Santa Bárbara. 9:00 a.m.
---------------------------------------	---	--	--

IFPI
INSTITUTO DE FORMACIÓN
POLÍTICA E IDEOLÓGICA

libre

@ParaisoLibre #ParaisoLibre #10AñosDeLucha #ElPuebloEsInvencible #GolpeDelEstado2009